

IDEES I RECURSOS PER ABORDAR ELS CONFLICTES BÈL·LICS A L'AULA

QUÈ PASSA I PER QUÈ PASSA? MATERIAL PER TREBALLAR ELS CONFLICTES BÈL·LICS A L'AULA

RECURSOS

- [El diari de l'Oleksandra](#). L'Oleksandra, una noia ucraïnesa de 16 anys, explica els primers dies de violència i incertesa d'una guerra. El seu testimoni pot ser molt valuós a l'aula per parlar de les conseqüències de les guerres i per tractar qüestions relacionades amb la salut mental, l'empatia i la solidaritat. UNICEF acompanya el vídeo d'una proposta didàctica per treballar-lo a les aules de secundària.
- Notícies i reportatges de l'[InfoK](#). El programa informatiu adreçat a infants i joves ja fa anys que dedica notícies i reportatges a parlar dels conflictes bèl·lics que esclaten i sacsegen el món. Al cercador de la pàgina web del programa es pot fer una cerca per temes, així apareixen tots els programes que s'han emès relacionats amb la guerra. Sense cap ànim d'exhaustivitat, aquí destaquem:
 - [Especial refugiats](#). 29 d'octubre del 2015.
 - [Especial Afganistan](#). 21 de setembre del 2021.
 - [Què passa entre Rússia i Ucraïna?](#) 25 de gener del 2022.
 - [Especial guerra a Ucraïna](#). 3 de març del 2022.
 - [Per què encara hi ha guerres](#). 3 de març del 2022.
- [El món a l'aula. Saps què ha passat?](#) Primària. Cada quinze dies, Text-La Galera proposa idees per treballar un esdeveniment d'actualitat, per tal d'ajudar l'alumnat a entendre el món que ens envolta. En aquests articles l'editorial proposa tractar tot allò que té a veure amb les guerres:
 - [La pau és el camí](#). 28 de gener del 2020.
 - [Més enllà de la frontera](#). 10 de març del 2020.
 - [10 anys de guerra a Síria](#). 22 de març del 2021.
 - [Quedar-se a casa o fugir](#). 9 de març del 2022.
- [El món a l'aula. La notícia de la setmana](#). Secundària. Cada setmana, Text-La Galera proposa una notícia d'actualitat per reflexionar a les aules de secundària, amb propostes didàctiques de diferents àmbits, per tal de desenvolupar el pensament analític, crític i creatiu de l'alumnat. Els conflictes bèl·lics s'han comentat a:
 - [Tan difícil és acollir 13.500 refugiats?](#) 30 d'octubre del 2020.
 - [Atac de Rússia a Ucraïna](#). Setmana del 2 de març del 2022.
 - [El diccionari de la guerra](#). Setmana del 7 de març del 2022.
 - [Els refugiats de la guerra d'Ucraïna](#). Setmana del 15 de març del 2022.
- Al rotatiu francès [Le Monde](#), hi ha molts articles i vídeos en obert. És una bona font de recursos per treballar el tema a les classes de francès amb alumnes de cursos alts, que tenen un bon nivell de francès.
- [The New York Times](#) és una altra pàgina web on trobareu articles i audiovisuals en anglès sobre temes d'actualitat. Conté recursos útils per a l'alumnat amb un bon nivell d'anglès.

Reculls de recursos

Recursos i idees per a professorat per a abordar a l'aula el conflicte a Ucraïna. Twitter de l'Escola de cultura de Pau de la UAB. Recursos per conèixer les arrels històriques i les causes de fons del conflicte.

Idees i recursos per abordar la guerra d'Ucraïna a l'aula i a casa. Diari de l'educació.

Ucraïna, què està passant? CeDRe, Centre de recursos per la pau i la solidaritat. Guia amb propostes audiovisuals, llibres, exposicions, tallers i dinàmiques, per treballar a les aules l'actualitat d'aquest conflicte

EDUCACIÓ PER LA PAU

RECURSOS

- [Dia internacional de la Pau](#). *El món a l'aula. Saps què ha passat? Primària*. 19 de setembre del 2017.
- [Jocs i dinàmiques](#). Escola de cultura de la pau. Jocs, dinàmiques, exercicis i eines per treballar la cultura de la pau en entorns educatius. Cada proposta consta d'una fitxa amb l'explicitació dels objectius, el material necessari, el temps de dedicació, i el nombre i l'edat dels destinataris. Destaquem algunes dinàmiques, però n'hi ha moltes altres. Feu-hi una ullada perquè segur que hi trobareu propostes escaients per resoldre possibles situacions de conflicte a l'aula.
 - [Il·lustrem la pau](#)
 - [Escala de valors](#)
 - [El grup diu...](#)
 - [Pautionary](#)
- [Introducció a la cultura de pau](#). Càpsula de material d'Escola de cultura de pau que aclareix els conceptes de pau, conflicte i violència, i fa reflexionar sobre com formen part de la vida de l'alumnat. Apunta també possibles línies de treball a favor de la pau.
- [El conflicte de Síria i la crisi del refugi en la recerca de batxillerat](#). Proposta del portal Paula per treballar a l'aula l'exposició "La crisi del refugi", a partir d'una activitat de dues hores. L'exposició està basada en recerques de batxillerat del curs 2016-2017.
- [Premi de Recerca per a la Pau per a treballs de batxillerat](#). La Fundació Solidaritat de la Universitat de Barcelona, amb l'objectiu de promoure l'educació per a la pau en totes les modalitats del batxillerat i d'enfortir la cultura de pau des de la recerca, convoca aquest Premi de Recerca per a la Pau per a treballs de recerca d'estudiants de batxillerat.
- [Fitxes d'educació per la pau](#), de FundiPau. Selecció de dinàmiques i jocs per treballar l'Educació per la Pau. Es tracta d'activitats especialment adequades tant per als centres

d'educació en el lleure (esplais, agrupaments, centres cívics, etc.) com per a l'escola. Hi ha vídeos en què es visualitza com es duen a terme aquests tallers.

- [L'educació per a la pau i la convivència, un projecte de centre. Eines per a dissenyar el projecte de convivència.](#) Hi ha centres que fan moltes activitats per treballar la cultura de la pau al centre. N'hi ha d'altres, però, que tot i fer la Setmana de la Pau, tenen la sensació que l'alumnat no té l'oportunitat de viure-la. Per saber com està cada centre el tema, Escola de cultura de pau proposa un breu test diagnòstic.

Reculls de recursos

Recursos per educar per a la pau i la no violència. Blog de Nati Bergadà. Recull d'entitats que promouen la cultura de la pau i recursos per educar per a la pau (vídeos, contes, pel·lícules, música, etc).

L'educació és la millor eina per la pau. CCOO Educació. Recull de recursos per promoure la no violència i la pau a les aules.

Guerra a Ucraïna: informació per a centres educatius. Activitats i continguts d'UNICEF per a l'aula, per parlar sobre pau, resolució de conflictes i no violència.

Per evitar conflictes com el d'Ucraïna: eduquem per a la pau. LaFede.cat, organitzacions per a la justícia global. Xerrades en línia, material didàctic, recull de pel·lícules per treballar la pau...

Educació per la pau. Pàgina de la xtec amb activitats de reflexió i sensibilització, exemples de bones pràctiques, enllaços a tallers i cursos de formació, i una pestanya amb eines estratègies i models.

Portal Paula. Espai de suport a la tasca educativa del professorat des de la mirada de la cultura de pau i des del punt de vista de la integració de l'educació en drets humans i ciutadania global en el currículum.

COM PARLAR DE LA GUERRA A L'AULA? CONSELLS PER ALS DOCENTS

Com parlar dels conflictes bèl·lics a l'aula?

Aspectes que cal tenir en compte

- La majoria d'experts coincideixen a assenyalar que és un tema del qual cal parlar, a les aules i a casa. No fer-ho pot fomentar la desinformació i els prejudicis, i pot provocar situacions angoixants (els infants intueixen que passa alguna cosa greu, ningú no els en parla i això els genera inseguretat i malestar).
- No només s'ha d'intentar explicar el tema, també s'ha de deixar que infants i joves en parlin, hi reflexionen, i que aflorin emocions. I, sobretot, respectar els silencis. *El silenci parla i fa parlar.*
- Per abordar el tema de la guerra a l'aula cal preveure que es disposarà d'espai i temps per fer-ne una reflexió, per resoldre dubtes, per llegir o visualitzar material complementari si fa falta... No es pot tractar amb presses.

- Cal tenir sempre en compte la realitat de les aules. Els professionals de l'educació som els que coneixem millor el nostre alumnat, i la manera de parlar-ne s'ha d'adaptar al seu estat emocional, a les seves inquietuds i a les seves pors. Cal tenir present que ja portem dos anys de pandèmia, i que potser l'alumnat l'ha viscuda amb inseguretat i angoixa. Les imatges que arriben de la guerra li poden afegir encara més estrès.
- Cal preveure que potser en l'aula o en el centre hi ha infants o joves que han fugit de guerres de diverses parts del món (o bé ells, o bé els seus pares o tutors). Actualment, en el món hi ha més de trenta conflictes bèl·lics oberts. Si a l'aula hi ha alumnat refugiat, cal tenir-ho en compte.
- En el cas concret de tenir alumnes russos i ucraïnesos a l'aula, tinguem cura de no titllar mai els bàndols enfrontats en les guerres de *bons* i *dolents*, i de no qualificar els russos de responsables de la destrucció i de les morts. Es recomana parlar-ne tan aviat com sigui possible. Deixar passar el temps, i esperar a parlar-ne només si a l'aula es generen tensions, és contraproduent. Alhora, tinguem present que donar protagonisme als infants russos i ucraïnesos pot ajudar-los en alguns casos, però en altres pot ser-los desfavorable. De nou, cal apel·lar al nostre sentit comú i al coneixement que tenim de l'alumnat, i actuar en conseqüència.

RECURSOS

- [Com s'explica la guerra als nens?](#) Programa de Catalunya Ràdio en què mestres d'escoles amb alumnat ucraïnès expliquen com han parlat a l'aula de la guerra, i la importància de generar espais perquè els infants puguin expressar els seus sentiments, compartir preocupacions i sentir-se acompanyats.
- [\(Deconstruir\) la imatge de l'enemic.](#) Recurs didàctic adreçat a professors i alumnes d'educació secundària, elaborat per l'Escola de Cultura de Pau. Quadern amb propostes per ajudar a entendre les implicacions que té la imatge de l'enemic en les nostres percepcions.
- [Consells per si et preocupen les notícies.](#) InfoK del 24 de febrer del 2022. Consells adreçats a infants que senten angoixa o por quan escolten les notícies relacionades amb la guerra.
- [Parlem de мир: Pau es diu igual en ucraïnès i en rus.](#) Consells d'UNICEF per abordar el conflicte d'Ucraïna des de les aules.
- [Com parlar a nens, nenes i adolescents sobre desastres, emergències i catàstrofes.](#) Recomanacions d'UNICEF dirigides a educadors i famílies per abordar dubtes i pors d'infants i adolescents.
- [Com abordar amb els nens les imatges i informacions sobre el conflicte bèl·lic a la Franja de Gaza.](#) FAROS, Sant Joan de Déu.
- [Conflictes bèl·lics: com respondre davant els dubtes i preguntes que inquieten als nens.](#) FAROS, Sant Joan de Déu.
- [Parlar de pau en temps de guerra.](#) Diari de l'educació.
- [Conflictes bèl·lics o atemptats terroristes: com respondre els dubtes i preguntes que inquieten els nens.](#) Vídeo de FAROS, Sant Joan de Déu.